

До речі, Богдан Лепкий подає текст лише тих її строф, які найчастіше виконували сільські колядниками: «Бог предвічний нам народився, / прийшов днесь со небес, / щоби вздрів люд свій весь / і утішився. / Ознаймив се ангел Божий, / наперед звіздарям, / а вчера пастирям / і земним звірам. / Слава Богу, – заспіваймо, / честь Сину Божому / і пану нашому / поклін віддаймо» [Лепкий 1991: 506 – 507].

Варто зазначити, що текст цієї колядки до сьогодні зберігся в Поручині майже без змін. Це вказує на його сакральність в обряді колядування та на писемність його походження. Цінним також є той факт, що Богдан Лепкий подає й текст післяколядного віншування, яке до сьогодні зберігається у поручинській різдвяній традиції: «Бажаю вам, славний господарю, господині і вашим дітям щастя, здоров'я і всякого добра, від Різдва до Воскресення, від Воскресення до Вознесення, від Вознесення до ста літ, поки вам пан Біг призначив вік у небі стояти, коруну тримати, всім нам посполу честь і хвала сему дому» [Лепкий 1991: 507]. Христос рождається! – говорив віншувальник, а всі присутні в оселі відповідали: Славимо Його!

Святкова гостина у священничих родинях в Галичині другої половини XIX століття була невибагливою, обмежувалася лише декількома скоромними стравами – борщем зі схабом⁵⁴, холодцем (тут їх називають гижками) та холодною кутею. З напиків подавали лише бочкове пиво.

Богдан Лепкий також детально описав звичай підкидання куті до стелі на другий день Різдвяних свят. До речі, це дуже давній язичницький звичай, який пов'язаний з контагіозною магією (праукраїнці вірили у велику силу першого річного свята Різдва). Адже в цей день, за стародавніми віруваннями, загадане обов'язково мало здійснитися [Артюх 1994: 310]. У Поручині, за свідченням письменника, цей звичай існував ще в другій половині XIX століття (сьогодні він вже не культивується). Адже, за цим повір'ям, якщо кутя густо поприлипає до стелі, то «кі рої будуть добрі, і копи густо будуть стояти» [Лепкий 1991: 509].

Отже, описи фрагментів Різдвяних свят, зокрема Святого Вечора та другого дня, зроблені Богданом Лепким у мемуарній повісті «Казка мого життя» дають повну уяву про відзначення цих свят у священничій родині 70–80-х років XIX століття. Цей матеріал має не лише художню цінність, але й подає детальну інформацію про традиційні та новаторські складові різдвяної обрядовості в родині священника. Якщо традиційна складова є домінуючою й базується на селянській звичаєвості, то новаторська вказує на привнесення, які культивувалися в родинях священослужителів другої половини XIX століття.

Література: *Артюх 1994:* Артюх Л. Ф. Їжа та харчування // Поділля. Історико-етнографічне дослідження / [Л. Ф. Артюх, В. Г. Балушок, З. Є. Болтарович та ін.]. – К.: Вид-во НКЦ «Доля», 1994. – С. 282 – 322. ; *Килимник 1994:* Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні (зимовий цикл). – Т. 1: (Зимовий цикл). – Кн. 1. – К. : Обереги, 1994. – 148 с.; *Лепкий 1999:* Лепкий Б. Казка мого життя. // Богдан Лепкий. Твори у двох томах. Том другий. Повісті. Спогади. Виступи – К.: Дніпро, 1991. – 720 с.; *Плачинда 1993:* Плачинда С. Словник давньо-української міфології. – К. : Укр. письменник, 1993. – 63 с.; *Росінський 1994:* Росінський О. Традиції народного харчування // Етнографія України. – Львів: Світ, 1994. – С. 255 – 266.; *Свидницький 1861:* Свидницький А. Великдень в подолян // Основа. – 1861. – Ноябрь (Декабрь). – С. 26 – 71.; *Смоляк 2007:* Смоляк П. О. Дідух як основний атрибут різдвяної обрядовості. // Актуальні проблеми гуманітарної освіти. Зб. наук. праць / Випуск 3. – Київ – Кременець, 2007. – С. 105 – 109.; *Смоляк 2007:* Смоляк П. О. Символіка святвечірньої їжі у різдвяній обрядовості Західного Поділля // Народознавчі зошити. Двомісячник Інституту народознавства НАН України. – Зошит 1–2. – Січень-квітень. – Львів, 2007. – С. 123 – 129.; *Смоляк 2006:* Смоляк П. О. Функція господаря у святвечірній обрядовості Західного Поділля / П. О. Смоляк // Наукові записки. Серія : Історія. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. – Вип. 1. – С. 62 – 66.

В статтє обрацаєтєсь вниманіє на описаніє Рождєственских праздников в с. Поручин Березанского района 70–80-х годов XIX ст, который осуществил Б.Лепкий в своей повести «Казка мого життя», подаетєсь інформація о традиционных и новаторских составляющих рождественских обычаев и обрядов в семье священника.

Ключевые слова: Богдан Лепкий, с. Поручин, священник, обычай, обряд, Святой вечер, дідух, коляда.

Олег Смоляк, проф. (Тернопіль)

⁵⁴ Схаб – шматок свинини або баранини з ребрової частини туші.

Музична стилістика гаївок зі села Богдана Лепкого (с. Поручин Бережанського району Тернопільської області)

У статті зроблено стильову характеристику гаївок, записаних в с. Поручин Бережанського району Тернопільської області, де в юні роки проживав видатний український письменник Богдан Лепкий. Проаналізовано тематичний склад пісень весняного календарно-обрядового циклу, ритмічну форму вірша і мелодії, народномузичну форму, ладозвукорядні парадигми та виконавські особливості.

Ключові слова: *Богдан Лепкий, музична стилістика, ритмічна форма вірша і мелодії, народнопісенна форма, ладозвукоряд, виконавські особливості.*

The article develops style characteristics of Easter songs (hayivka) recorded in the village of Poruchyn of Berezhan district of Ternopil region, where a prominent Ukrainian writer Bohdan Lepky spent his youth. We have analyzed the thematic composition of the songs of spring calendar ritual cycle, the rhythmical form of verse and melody, a folk music form, mode and scale paradigms and performance peculiarities.

Key words: *Bohdan Lepky, musical stylistics, rhythmical form of verse and melody, folk song form, mode and scale, performance peculiarities.*

Дослідження традиційної народної музичної культури сіл, у яких народилися видатні українські письменники, привертає все більшу увагу в науковців. Це, в першу чергу, зумовлено тим, що вона (традиційна культура) була тим живильним матеріалом, яким користувалися літератори при написанні художніх творів. Адже народна творчість, зокрема пісенна, останнім часом все більше виходить з ужитку, а це в свою чергу негативно впливає на збереження й передачу культурних традицій молодому поколінню. Народними мотивами багата й творчість видатного українського письменника Богдана Лепкого. У низці його творів (прозових і поетичних) зафіксовані народні звичаї та обряди, велике й шанобливе ставлення до своїх багатовікових народнопісенних джерел.

Дослідження традиційної народнопісенної культури із сіл, де народилися видатні українські письменники, Олександр Потебня, Микола Гоголь, Марко Вовчок, Іван Нечуй-Левицький, Іван Вагилевич, Іван Франко, Осип Маковей, Михайло Яцків, здійснювали українські вчені – літературознавці й фольклористи Микола Дмитренко [5], Олексій Дей [1; 2; 3; 4], Михайло Шалата [8], Володимир Качкан [7], Микола Ільницький [6]. Традиційна народнопісенна творчість із сіл, де проживав Богдан Лепкий, ще недостатньо вивчена.

Мета статті – зробити аналіз музичної стилістики гаївок з с. Поручин Бережанського району що на Тернопільщині, де в юні роки проживав із батьками видатний український письменник Богдан Лепкий.

Гаївкова традиція с. Поручин Бережанського району Тернопільської області, де в юні роки проживав Богдан Лепкий, як і всього Західного Поділля, бере початок з прадавніх часів. Це підтверджується тим, що в цьому селі збереглося біля 27 гаївкових парадигм із незначними (мікроваріантними) відмінами⁵⁵. На сьогодні ця цифра складає середню кількість побутуючих в одній співочій традиції пісень весняного обрядового жанру. До речі, останнім часом у деяких селах збереглося біля 40 різних назв активно діючих гаївок (такі села, в основному, віддалені від міст і містечок й тому значно краще ніж наближені до них зберігають давню традиційну народну пісенність).

Гаївки, що збереглися до сьогодні в с. Поручин Бережанського району Тернопільської області, представляють такі тематичні блоки, як любовний, жартівливий, міфологічний, аграрний, вегетативний, патріотичний, напливовий. Жартівлива тематика гаївок, в основному, присвячена кепкуванню дівчат над парубками і переважно побудована у формі антифонного співу. Зачіпання дівчатами хлопців пов'язане з прадавньою традицією сватання перших до других. Ця традиція бере свій початок із періоду матриархату, в якому жінка мала право вибору чоловіка (партнера) для продовження роду, тому й значна частина жартівливих гаївок побудована на мотивах сватання. Жартівлива тематика в с. Поручині представлена такими гаївками, як «Ой на горі жита много», «Ой продала Катрусенька полумисок проса», «Ой летіла сука ровом», «Ой що ж то ми' за ягліка», «Ой на горі корито».

До любовного блоку поручинських гаївок належать «Ой по горі, по горі» («Писар»), «Ми голубку ізловили», «Ви, дівчата, де йдете?», «Там на горі вільха», «А з суботи на неділю дощик накрапає», « Ой з-за гори з-за крутої, з-за гори», «Посію я руту круту межі гороньками», в яких йдеться про любовні стосунки між хлопцями та дівчатами.

⁵⁵ Записи гаївок були зроблені Смоляком О. С. 28 червня 2006 року від Петришин Марії Миколаївни. 1932 р. н., місцевої, буряківниці, освіта початкова з с. Поручин Бережанського району Тернопільської області.

Міфологічну тематику представляють поручинські гаївки «Летіли дикі кози», «Ми кривого танцю йдемо», «Вербовая дощечка», «Ой травице-муравице», «Ходить жучок по жучині». Гаївки такого тематичного наповнення превалюють тими мотивами, в яких земне поєднується із небесним. У них закодована символіка, що пов'язана з вічністю життя («Ми кривого танцю йдемо»), розквіт природи («Ходить жучок по жучині», «Ой травице-муравице»). Співаючи такого змісту пісні, дівчата руховими елементами доповнюють їхній зміст, оспівуючи прихід богині Весни.

Варіанти гаївкової парадигми «Ой в'яжітья огірочки» представляють аграрну тематику. В основу сюжету цієї пісні покладено мотив майбутнього весільного сватання, яке обрамлене описом чудової краси природи.

Гаївки «Ой летіла зозуленька та й стала кувати», «Ой з-за гори з-за крутої, з-за гори», «А на церкві біла бляха» представляють напливову тематику. Їхній зміст переважно розкриває події, пов'язані з періодом національно-визволивих воєн українського народу з іноземними окупантами. Такого змісту пісні не мають нічого спільного з розквітом природи, але вони, будучи співаними на типові молодії гаївок, свого роду, розширюють їхній діапазон актуальними з національної точки зору сюжетами. Вони переважно прославляють українських національних героїв – січових стрільців, що полягли в боях за українську державу.

Гаївки «Сиділа вдова посеред села», «В нашій селі на горбочку» зберігають у собі баладні оповіді, що також є наверстованими із інших народнопісенних жанрів. Найпоширенішою ритмічною формою вірша в поручинських гаївках є 4+4 з різноманітними модифікаціями окремих сегментів, окремих віршів та рефренів. Ця ритмічна форма характерна для 16-ти пісенних парадигм.

Найпростіша серед них – дворядкова строфа ізоритмічної будови 4+4//4+4. Вона властива гаївкам «А на церкві біла бляха», «Ой травице-муравице», «В Поручині на горбочку», «Ой що то ми' за гаївка», «Питалася мати дочки». Силабомелодичний ритм у цих гаївках представлений трьома ритмічними фігурами: перша з них – репетиційна, що відтворена як восьмушковими, так і четвертними тривалостями. Такий тип ритмічної організації в сегментах властивий 3-м гаївкам «А на церкві біла бляха», «Ой травице-муравице», «В Поручині на горбочку». А в гаївці «Ой що то ми' за гаївка» силаборитмічна форма вірша розширена за рахунок подовженої тривалості перших складонот. У хорезізованій формі вона виступає і в гаївці «Щось там в лісі зашуміло». У цьому ж зразку дещо модифікованою виступає ритмічна організація в четвертому сегменті. Це, на нашу думку, спричинено способом кадансування: подовженням передостаннього звуку. Для гаївок «Там за гаєм, там за лугом» та «Ходить жучок по жучині» характерна дворядкова восьмискладова строфа з рефреном. Слабомелодичний ритм цих гаївок майже ідентичний, відрізняється лише різночасовою тривалістю перших складонот: сегменти в першій гаївці представлені восьмими, а в другій – четвертними. Деякі силабомелодичні видозміни містять і рефрени. В першій гаївці рефрен представлений складнішими ритмічними модифікаціями. У гаївці «Ходить жучок по жучині» силабомелодична модель простіша і майже не відрізняється від строфи. Для гаївок «Стоїть голуб та й сумує», «Пущу коня я в долину» характерна чотирирядкова строфа. Силабомелодичний ритм у цих піснях представлений репетицією та об'єднанням. Для гаївки «Сумна звістка на Україні» притаманна чотирирядкова строфа з повторенням двох останніх віршів. Тип ритмічного становлення – репетиція і об'єднання. У гаївці «Ми голубку голубили» в передостанній строфі силабомелодична форма віршів укорочена: дві восьмі поєднані в одну четверту. Чотирирядкова строфа типу 4+4//4+4//5+5//4+4 характерна для гаївки «Їхав козак на війноньку».

У поручинських гаївках часто зустрічається й ритмічна форма вірша 6+6 з різними модифікаціями окремих віршів та сегментів. Ця форма притаманна 10-м гаївковим парадигмам, а саме: «Котилися вози», «Дівчино Марино», «Попід ліс стеженька», «Червоні ягоди спадають до води», «Чом ти, дівча, ходиш», «Ой там за горою», «Летіла зозуля», «Цвіток до цвіточка, листок до листочка», «Там на церкві хрест, хрест». Однорядкова строфа типу 6+[:6] притаманна 8-м гаївкам, а саме «Котилися вози», «Дівчино Марино», «Попід ліс стеженька», «Червоні ягоди спадають до води», «Чом ти, дівча, ходиш», «Ой там за горою», «Летіла зозуля», «Там в Шибалині». Такого роду строфа має трисегментну будову: першому сегменту властиве репетиційне ритмічне поєднання, а другому і третьому – потрійне об'єднання.

Для гаївки «Цвіток до цвіточка, листок до листочка» властива форма вірша 6+6//6+6 з типом ритмічного становлення – об'єднанням з дробленням. Гаївка «Там на церкві хрест, хрест» має ритмічну форму вірша 6+6//4+4+7 і тип ритмічного становлення в сегментах – об'єднання і репетиція. Дві гаївки «Маю хустку вишивану», «Закувала зозуленька» мають коломийкову форму 4+4+6//4+4+6. Ритм в перших двох сегментах виступає в репетиційній формі, а в третьому – об'єднання. Дві інші гаївки «Ой летіла зозуленька» та «Посію я ругу круту» мають однорядкову строфу з ритмічною формою вірша 4+4+[:6]. Цим гаївкам властива трисегментна будова: усі три сегменти мають репетиційну форму

ритмічного поєднання. Гаївка «Десь тут була подоляночка» має гетероритмічну будову віршів 4+5//4+5//6+6//6+6 із типом ритмічної організації в сегментах – репетиція і об'єднання. Лише гаївці «Ой була, була йа в місті вдова» властива однорядкова строфа з ритмічною формою вірша 5+[:5:], в сегментах якої фігурує об'єднання.

Гаївка «А вже нині третій день» має ритмічну форму вірша 4+[:3:]. У перших сегментах обох строф ритмічний малюнок складає репетиція, а в другому і третьому сегментах – об'єднання.

Гаївки «На великодні свята» і «Попід зелені лози» мають дворядкові строфи з ритмічною формою вірша 7//7. Для них характерний ритмічний малюнок – репетиція та подвійне об'єднання. Таке силаборитмічне поєднання властиве для гаївок зі складними руховими елементами.

Гаївці «Там на ставі, на ставочку» властива дворядкова строфа, де присутні два типи ритмічного становлення – репетиція та подвійне об'єднання. Дворядкова строфа з ритмічною формою вірша 4+6+7//4+6+7 і силабомелодичним ритмом – репетицією та об'єднанням характерна для гаївки «Там за лісом, за лугом».

Однорядкова форма притаманна для 11-ти гаївок. Для гаївок «Кортилися вози», «Попід ліс стеженька», «Червоні ягоди спадають до води», «Чом ти, дівча, ходиш», «Ой там за горою», «Летіла зозуля», «В Поручині на горбочку» характерна трисегментна мікροструктура, яка базується на співпадинні семантичної і мелодичної структур. Контрастною є власне пісенна форма, оскільки в третьому сегменті мелодія має інший інтонаційний розвиток. Для гаївки «Ой була, була йа в місті вдова» характерна однорядкова варіаційна форма. А для гаївок «Ой летіла зозуленька» та «Посію я руту круту» характерне співпадання пісенної та мелодичної форм; контраст становить і семантична складова (другий рядок автоматично повторюється).

Дворядкова форма характерна для 16-ти поручинських гаївок. У гаївках «На Великодні свята», «Попід зелені лози», «А на церкві біла бляха», «Ой, травице муравице», «В Поручині на горбочку» мелодична та власне пісенна структури відмінні: якщо пісенні вірші варіативно споріднені, то мелодичні вірші інтонаційно відмінні. Для гаївок «Ой що то ми за гаївка», «Питалася мати дочки», «Цвіток до цвіточка», «Там на ставі, на ставочку» характерна співдія на трьох рівнях: семантичному, власне пісенному та мелодичному. У гаївці «А вже нині третій день» характерна співдія семантичної та власне пісенної форм, контрастом є мелодична. Така сама співдія притаманна й гаївкам «Маю хустку вишивану» та «Закувала зозуленька».

Трирядкова форма властива гаївкам «Там за лісом, за лугом» та «Щось там в лісі зашуміло». Для першої гаївки притаманна співдія семантичної та власне пісенної форм (у перших двох сегментах), а в третьому сегменті ці структури відмінні. Контраст становить лише мелодична форма, так як інтонаційний контур при повторі першого речення та третьої строфи є іншим.

Чотирирядкова строфа властива 11 гаївкам, а саме: «Сумна звістка на Україні», «Позір, хлопці, уставайте», «Пушу коня я в долину», «Стоїть голуб та й сумує», «Десь тут була подоляночка», «Ти, мишенько, в поле», «Ми голубку голубили» та ін.

У гаївках «Ми голубку голубили», «Ти, мишенько, в поле», «Десь тут була подоляночка» притаманна співдія власне пісенного та мелодичного рівнів, контраст становить лише семантичне зіставлення (воно відчутне в двох останніх сегментах). У гаївках «Сумна звістка на Україні» та «Стоїть голуб та й сумує» всі три формотворчі рівні зіставлення є іншими.

Гаївкам «Листок до листочка» та «Там за гаєм, там за лугом» властива дворядкова форма із приспівом. Зокрема, гаївці «Листок до листочка» споріднені два перших сегменти, через те вони ідентичні на мелодичному та власне пісенному рівнях. А в гаївці «Там за гаєм, там за лугом» ідентичними є семантичний та мелодичний рівні.

Найпоширенішою ладовою парадигмою в гаївках с. Поручин Березанського району Тернопільської області виступає іонійський пентахорд із субсекундою. Він властивий таким гаївкам, як «Там за лісом, за лугом», «Ой летіла зозуленька», «Посію я руту круту», «Ходить жучок по жучині», «Ти, мишенько, в поле», «На Великодні свята», «Попід зелені лози», «А на церкві біла бляха», «Ой травице, муравице», «В Поручині на горбочку». В даній співочій традиції зустрічається й іонійський тетрахорд з субсекундою. Він властивий гаївкам «Листок до листочка», «Маю хустку вишивану», «Цвіток до цвіточка». Двом гаївкам характерний іонійський тетрахорд, а гаївкам «Листок до листочка» та «Там за гаєм, там за лугом» властивий іонійський гексахорд з субсекундою та субквартою. Дві гаївки, що представляють поручинську співочу традицію, представлені іонійським гексахордом з субсекундою. Еолійський гексахорд із субсекундою притаманний гаївкам «Ми голубку голубили» та «Вже комуна розпустилась», а іонійський гексахорд із субсекундою та субквартою властивий гаївкам «Позір, хлопці, уставайте» та «Закувала зозуленька». Іонійський тетрахорд із субквартою притаманний гаївці «Стоїть голуб та й сумує», а іонійський пентахорд із субквартою – гаївці «Пушу коня я в долину».

Іонійським пентахордом із субсекундою та субквартою представлена гаївка «Котилися вози з гори на долину», а гаївка «Ой була, була йа в місті вдова» – іонійським гексахордом. Для гаївки «Десь тут була подоляночка» притаманний еолійський пентахорд із субсекундою.

Гаївкам «Сумна звістка на Україні», «Дівчино Марино», «Попід ліс стеженька», «Червоні ягоди», «Чом ти дівча ходиш», «Ой там за горою», «Летіла зозуля», «Ой там в селі на горбочку» властиве плагальне поєднання двох іонійських тетрахордів з приставною секундою, а в гаївках «Щось там в лісі зашуміло» та «Сумна звістка на Україні» присутнє плагальне поєднання іонійського тетрахорда та іонійського пентахорда.

Останнім часом у с. Поручині Бережанського району, що на Тернопільщині, переважає двоголосе виконання, хоча зустрічаються деякі гаївки, яким властива одноголосий модальний спів.

Виконавська традиція поручинських гаївок ще до сьогодні зберігає давню монодійну лексику. Це задекларовано у простих і плавних переходах від однієї ступені до другої. Крім цього у багатьох гаївках, особливо в каденційних зворотах голосоведення часто базується на глісандуючих елементах (така співоча традиція характерна для Західного Поділля в цілому). У гаївці «Ой була булла йа в місті вдова» властиве заповільнення в останній строфі. Цей спосіб, на нашу думку, сформувався під впливом аматорського (хорового) виконання. Воно дещо дисонує з традиційним виконанням гаївкам, хоча, як бачимо, має місце.

Отже, мелодика гаївок, записаних в с. Поручин Бережанського району Тернопільської області, де в певний час проживав Богдан Лепкий із своїми батьками, зберігає в собі багато стильових рис, які притаманні всьому Західному Поділлю. Це, в першу чергу, типові ритмічні форми вірша і мелодії, в яких переважає семискладова, восьмискладова, десятискладова та дванадцятискладова форми вірша і мелодії, хоча в меншій кількості фігурують й інші ритмічні поєднання. Крім цього народномузичні форми поручинських гаївок переважно зберігають ідентичність або синонімічність своїх складових – семантичної, власне пісенної та мелодичної. Переважна більшість гаївок із досліджуваної місцевості зберігає типовість ладозвукорядних та виконавських форм. Все вищезазначене дає право констатувати, що гаївкова традиція поручинських гаївок, особливо на рівні мелодики зберігає до сього давню архаїку форм, які є справжнім оберегом весняного обрядового жанру.

Література: Дей 1979: Дей О. І. «Двісті українських пісень Марка Вовчка» / О. І. Дей // Народні пісні в записах Марка Вовчка (реставрація за рукописними та друкованими джерелами) / [упоряд., післямова і приміт. О. І. Дея]. – К. : Муз Україна, 1979. – С. 185 – 196.; Дей О. Іван Франко і народна пісня / О. Дей // Народні пісні в записах Івана Франка. [упоряд., вступ. стаття та приміт. О. І. Дея]. – К. : Муз. Україна, 1985. – С. 5 – 21.; Дей 1985: Дей О. Народна пісня в житті і творчості І. Нечуя-Левицького. // Народні пісні в записах Івана Нечуя-Левицького. – К. : Муз. Україна, 1985. – С. 5 – 18.; Дей О. І. Пісенне зібрання М. В. Гоголя. // Народні пісні в записах Миколи Гоголя / [упоряд., післямова і приміт. О. І. Дея]. – К. : Муз. Україна, 1985. – С. 153 – 163.; Дмитренко 1988: Дмитренко М. Олександр Потебня і народна пісня. // Українські народні пісні в записах Олександра Потебні / [упоряд., вступна стаття і приміт. М. К. Дмитренка]. – К.: Муз. Україна, 1988. – С. 5–18.; Ільницький 1983: Ільницький Микола. «Влюбляюся залюбки в скарбницю усної словесності...» // Народні пісні в записах Михайла Яцкова / [упоряд. О. І. Дея та М. М. Ільницького; Вступ. стаття і приміт. М. М. Ільницького]. – К.: Муз Україна, 1983. – С. 5 – 19.; Качкан 1981: Качкан В. Осип Маковей і народна творчість // Народні пісні в записах Осипа Маковей / [упоряд., вступ. стаття та приміт. В. А. Качкана]. – К.: Муз. Україна, 1981. – С. 5–12. ; Шалата М. Народними піснями зачарований. // Народні пісні в записах Івана Вагилевича / [упоряд., вступна стаття і приміт. М. Й. Шалати]. – К. : Муз Україна, 1983. – С. 5 – 16.

В статтє сделана стилєвая характеристика гаївок, записаних в с. Поручин Бережанского района Тернопольской области, где в юные годы проживал величайший украинский писатель Богдан Лепкий. Проанализирован тематический состав несен весеннего календарно-обрядового цикла, ритмическая форма стиха и мелодии, народномузикальная форма, ладозвукорядные парадигмы и исполнительские особенности.

Ключевые слова: Богдан Лепкий, музыкальная стилистика, ритмичная форма стиха и мелодии, народнопесенная форма, ладозвукоряд, исполнительские особенности.